

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/24/2016
Identifikačné číslo spisu:	1099898295
Dátum vydania rozhodnutia:	25.08.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1099898295.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Aleny Prieceleovej a JUDr. Viery Pepelovej, v právnej veci žalobcov: 1. AKUS, a.s., so sídlom Miletičova 23, Bratislava, IČO: 36 617 946, 2. JUDr. Alojz Rakovský, advokát, so sídlom Miletičova 21, Bratislava - správca konkurznej podstaty úpadcu Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Dolná Nitra, so sídlom Veľký Cetín, IČO: 00 198 862, obaja právne zastúpení: Consilior Iuris, s.r.o., so sídlom Radlinského 51, Bratislava proti žalovanému: AGROPEST, spol. s r.o., so sídlom Za humnami 510/1, Veľký Cetín, IČO: 34 103 660, právne zastúpený: JURISINVEST, advokátka kancelária, v.o.s., so sídlom Pluhová 5, Bratislava o neúčinnosť právneho úkonu podľa § 15 zákona č. 328/1991 Zb., vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 76Cb/144/99, 68Cbi/27/2000, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 76Cb/144/99-460, 68Cbi/27/2000 z 08. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 76Cb/144/99-460, 68Cbi/27/2000 z 08. apríla 2016 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. V predmetnej právnej veci Krajský súd v Bratislave svojím rozsudkom č. k. 76Cb/144/99-460, 68Cbi/27/2000 z 08. apríla 2016 zamietol žalobu, v rámci ktorej sa právny predchodca žalobcu v 1. rade žalobou doručenou súdu dňa 25.03.1998 domáhal voči žalovanému určenia, že právne úkony - kúpne zmluvy zo dňa 06.05.1996 označené ako V-1173/96, V-1175/96, V-1559/96, V-1176/96, kúpne zmluvy zo dňa 25.10.1996 označené ako V-2781/96, V-2783/96, V-2784/96, kúpna zmluva zo dňa 21.01.1997 označená ako V-160/97 a Dohoda o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnávacie podiely členov družstva zo dňa 02.12.1995, ktorými bol žalobca v 1. rade, ako konkurzný veriteľ, ukrátený o čiastku 17.586.117,-Sk, sú voči konkurzným veriteľom právne neúčinné. Všetko, o čo sa týmito odporovateľnými právnymi úkonmi dlžníkov majetok ukrátil, musí sa vrátiť do podstaty, a ak to nie je možné, musí sa poskytnúť peňažná náhrada. Žalobca v 2. rade sa žalobou doručenou súdu dňa 25.02.2000 domáhal voči žalovanému určenia, že právnymi úkonmi - kúpnyimi zmluvami zo dňa 06.05.1996 označenými ako V-1173/96, V-1175/96, V-1559/96, V-1176/96, kúpnyimi zmluvami zo dňa 25.10.1996 označenými ako V-2781/96, V-2783/96, V-2784/96, kúpnyimi zmluvami zo dňa 21.01.1997

označenými ako V-160/97 a Dohodou o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacie podiely členov družstva zo dňa 02.12.1995, ktorou došlo k vydaniu hnuteľného majetku podľa Prílohy č. 2 v zostatkovej hodnote vykazanej sumou 5.132.974,-Sk, k vydaniu pohľadávok družstva v sume 3.383.143,-Sk podľa Prílohy č. 3, k vydaniu nehnuteľností „odchovňa ml. dobytku inv. č. 1004" v hodnote 387.609,-Sk a kúpno-predajnou zmluvou č. 26/EP/94 zo dňa 01.07.1994 v hodnote 11,915.422,-Sk, došlo k zníženiu majetku dlžníka v celkovej sume 29.889.148,-Sk, o ktorú je ukrátená konkurzná podstata úpadcu. Preto podľa § 16 zákona č. 328/1991 Zb. zákona o konkurze a vyrovnaní (ďalej aj „ZKV") je žalovaný povinný v prospech konkurznej podstaty úpadcu vrátiť všetko, o čo sa hore uvedenými odporovanými právnymi úkonmi dlžníkov majetok ukrátil, ak to nie je možné, zaplatiť žalobcovi v 2. rade sumu 29.889.148,- Sk s 18% úrokom odo dňa, kedy došlo k uzavretiu jednotlivých odporovaných právnych úkonov do zaplatenia. Uznesením č. k. 76Cb/144/1999-118 zo dňa 04. októbra 2000 súd prvej inštancie spojil veci vedené na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 76Cb/144/1999 a sp.zn. 68Cbi/27/2000 na spoločné konanie, ktoré budú ďalej prejednávané pod sp .zn. 76Cb/144/1999.

2. Žalobcovia v 1. a 2. rade opodstatnenosť svojich žalôb odôvodňovali skutočnosťou, že medzi dlžníkom, zastúpeným predsedníčkou družstva H. U. S. ako predávajúcou a žalovaným, ako kupujúcim zastúpeným H. E. Q., konateľom došlo k uzavretiu právnych úkonov (hore uvedených kúpnych zmlúv), ktorými došlo k zníženiu majetku dlžníka. Vzhľadom na uvedené kúpne zmluvy došlo k ukráteniu žalobcu v 1. rade a zároveň konkurznej podstaty a preto sa žalobcovia domáhajú v zmysle ust. § 15 ods. 4 písm. c/ a § 16 zákona č. 328/1991 Zb., určenia neúčinnosti týchto právnych úkonov a vrátenia do konkurznej podstaty úpadcu všetkého, o čo sa týmito odporovateľnými právnymi úkonmi dlžníkov majetok ukrátil.

3. Žalobcovia v 1. a 2. rade v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 16. októbra 2015 uviedli, že sú splnené podmienky na odporovateľnosť právnych úkonov podľa § 15 ods. 4 písm. c/ zákona č. 328/1991 Zb., nakoľko ku dňu uzavretia právnych úkonov H. E. Q. bol spoločníkom a zároveň konateľom v spoločnosti AGROPEST, s.r.o. a bol aj členom predstavenstva úpadcu a X. F. bol spoločníkom v spoločnosti AGROPEST, s.r.o. a členom predstavenstva úpadcu, preto museli poznať úmysel úpadcu ukrátiť konkurzných veriteľov. Ďalej je splnená podmienka podľa § 15 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb., že základnou podmienkou na určenie odporovateľnosti právneho úkonu je ukrátenie konkurzného veriteľa. Konkurzný veriteľ je na svojom oprávnenom nároku v súvislosti s odporovaným právnym úkonom ukrátený vtedy, keď na základe odporovaného právneho úkonu (resp. právnych úkonov) došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že konkurzný veriteľ, či konkurzní veritelia nebudú môcť byť v rámci konkurzného konania uspokojení na svojich oprávnených nárokoch buď vôbec alebo len čiastočne. Je zjavné, že ak by nebolo prišlo k odporovaným právnym úkonom, bola by masa konkurznej podstaty väčšia a v rámci uspokojenia konkurzných veriteľov by bolo možné ich pohľadávky uspokojiť v miere o to väčšej, o čo by správca konkurznej podstaty utŕžil speňažením majetku tvoriaceho konkurznú podstatu, viac. Je nesporné, že dňa 02. decembra 1995 uzavrel dlžník a žalovaný Dohodu o vydaní majetku na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacie podiely členov družstva (ďalej len „Dohoda"), podľa ktorej dlžník sa zaviazal vydať majetok v celkovej hodnote 13.090.483,-Sk, rovnako tak, že dlžník uzavrel so žalovaným uvedenú kúpnu zmluvu, ktorými previedol nehnuteľný majetok v hodnote 9.070.000,-Sk za 4.574.366,-Sk, zároveň na základe dohody o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacie podiely členov družstva vydal hnuteľný majetok v hodnote 5.132.974,-Sk a pohľadávky družstva v hodnote 3.383.143,-Sk, čo znamená, že odporovateľnými právnymi úkonmi dlžník previedol majetok v celkovej hodnote 17.586.117,-Sk. Ku dňu 31. decembra 1995 boli aktíva dlžníka vo výške 224.734.813,-Sk a výška jeho záväzkov bola 108.264.354,-Sk, pričom k nehnuteľnému majetku v hodnote 101.427.402,- bolo riadne zriadené záložné právo v prospech VÚB, a.s., čo preukazujú žalobcovia v 1. a 2. rade záložnými zmluvami č. 2/93, 3/93, 7/93. Podľa záložnej zmluvy č. 5/93 bolo zriadené záložné právo v prospech VÚB, a.s. aj na hnuteľné veci v účtovnej hodnote 1.332.862, (dôkazy sú v spise KS BA 76Cb/145/99). Preto hodnota majetku dlžníka bola 121.974.549,-Sk. Podľa evidencie správcu konkurznej podstaty aktíva úpadcu ku dňu začatia konkurzného konania boli účtovne vo výške 123.398.000,-Sk a záväzky predstavovali sumu 142.644.000,-Sk, teda úpadca bol v predĺžení 19.246.000,-Sk. Tento záver vyplýva

aj z obsahu audítorskej správy z auditu ročných účtovných závierok za roky 1995 a 1996 a mimoriadnej účtovnej závierky ku dňu predchádzajúcemu vstupu do konkurzu, zostavenou audítorkou H. Z. O.. Žalobcovia v 1. a 2. rade poukazujú na skutočnosť, ktorá vyplýva z obsahu kúpnych zmlúv na nehnuteľnosti, že všeobecná hodnota prevádzaných nehnuteľností zistená znalcom je 9.070.000,- Sk a dojednaná kúpna cena je len 4.574.366,-Sk, teda boli nehnuteľnosti predané za cenu nižšiu o 4.495.634,- Sk, ako bola ich cena stanovená znalcom.

4. Žalovaný uviedol, že žalobou napadnuté kúpne zmluvy sú vlastne právnymi úkonmi, ktorými sa realizovalo v súlade s čl. II. Dohody zo dňa 02. decembra 1995 odovzdanie majetku v súvislosti s transformáciou Poľnohospodárskeho družstva Agrokombinát Dolná Nitra, so sídlom vo Veľkom Cetíne, IČO: 00 198 862 (ďalej iba PD) podľa zákona č. 42/1992 Zb. Žalovaný zdôrazňuje, že tento postup dlžníka, t. j. je rozhodnutie o spôsobe vysporiadania nárokov oprávnených osôb, prijatie uznesenia zo dňa 21. augusta 1995, spolu s uzavretím zmlúv o odplatnom postúpení pohľadávok, uzavretých medzi žalovaným a oprávnenými osobami, následné uzavretie uvedenej Dohody medzi dlžníkom a žalovaným a uzavretie príslušných kúpnych zmlúv, neboli v rozpore s zákonom č. 42/1991 Zb. a Stanovami dlžníka.

5. Žalovaný k uplatnenej kúpnopredajnej zmluve č. 26/Ep/94 zo dňa 01. júla 1994 žalobcom v 2. rade uvádza, že nejde o taký právny úkon, ktorý by bol urobený v posledných 3 rokoch pred začatím konkurzu, t. j. nie je splnená hmotnoprávna podmienka podľa § 15 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. pre úspešnosť odporovania, splnenie ktorej skúma súd z úradnej povinnosti. Žalovaný zdôrazňuje, že je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že veci ktoré sú v jeho vlastníctve, nadobudol na základe dovoľených právnych úkonov a zároveň za tieto veci zaplatil kúpnu cenu spôsobom a vo výške tak, ako bolo dohodnuté v jednotlivých kúpnych zmluvách (v súdnom spise č. I. 56-66,172-284). Žalovaný sa žiadnym spôsobom neobohatil a ani nedošlo k poškodeniu práv veriteľov úpadcu. K samotnému nadobudnutiu vlastníckeho práva žalobcu k týmto veciam došlo v súlade s § 133 Občianskeho zákonníka, t. j. zákonným spôsobom. Žalovaný má za to, že žalobcovia v 1. a 2. rade nepreukázali, že ide o právne úkony, ktorým možno odporovať podľa § 15 ods. 4 písm. c/ a § 16 zákona č. 328/1991 Zb.

6. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie výsluchom zástupcov účastníkov, uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-3K 290/96; uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. Z-2-3K/290/1996-682; veriteľským zväzkom č. 1, č. 226; konkurzným spisom úpadcu; výpisom z listu vlastníctva č. XXXX; Uznesením zo zasadnutia Predstavenstva PD Agrokombinát Dolná Nitra vo Veľkom Cetíne zo dňa 21.08.1995 (ďalej len „Uznesenie“); kúpnyimi zmluvami č. V160/97 zo dňa 27.01.1997, V 2784/96, V 2783/96, V 2784/96 všetky zo dňa 26.11.1996, V 1559/96 zo dňa 15.07.1996, V1176/96, V1175/96, V1173/96 všetky zo dňa 04.06.1996; kúpnu zmluvou č. 29/EP/94 zo dňa 01.07.1994; Dohodou o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacieho podielu členov družstva; výpisom účastníkov z obchodného registra; obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav:

Na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-3K 290/96 zo dňa 22.08.1997 bol vyhlásený konkurz na majetok Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Dolná Nitra, so sídlom vo Veľkom Cetíne, IČO: 00 198 862. Uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-3K/290/1996-682 zo dňa 10.11.2015 bol za správcu konkurznej podstaty úpadcu, t. j. žalobcu v 2. rade ustanovený JUDr. Alojz Rakovský, advokát, Miletičova 21, Bratislava.

7. Právnym titulom nadobudnutia vlastníctva žalovaného k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXXX, sú platne uzavreté kúpne zmluvy medzi Poľnohospodárskym družstvom Agrokombinát Dolná Nitra ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim. Vklady vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorých odporovateľnosti sa žalobcovia v 1. a 2. rade domáhajú, boli povolené rozhodnutím príslušnej správy katastra nehnuteľností, tak ako je to uvedené na LV žalobcu č. XXXX. Právnym titulom nadobudnutia vlastníctva žalovaného k hnutelným veciam, veciam, ktoré majú charakter nehnuteľných vecí a k pohľadávkam je Dohoda o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacieho podielu členov družstva zo dňa 02. decembra 1995 uzavretá medzi Poľnohospodárskym družstvom Agrokombinát Dolná Nitra a žalovaným. Vyššie uvedené platné právne úkony súvisia s

rozhodnutím Poľnohospodárskeho družstva Agrokombinát Dolná Nitra vo Veľkom Cetíne, ktoré bolo prijaté uznesením predstavenstva družstva dňa 21. augusta 1995 a ktorým bolo rozhodnuté o vyporiadaní nárokov oprávnených osôb na majetkové podiely podľa zákona č. 42/1991 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách a bývalých členov družstva na vyrovnacie podiely podľa jeho stanov. Uznesenie sa následne realizovalo uzavretím dohôd s jednotlivými subjektami, (jedným z nich bol aj žalovaný), ktoré sú uvedené v citovanom uznesení, t. j. s právnickými a fyzickými osobami (samostatne hospodáriacimi roľníkmi) a boli označené ako „Dohody o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacieho podielu členov družstva" a v nadväznosti na ne uzavretím jednotlivých kúpnych zmlúv na nehnuteľný majetok; tento však bol podmienený usporiadaním vlastníckych vzťahov družstva k uvedeným nehnuteľnostiam na príslušnej správe katastra nehnuteľností tak, ako vyplýva z článku II Dohody z 02. decembra 1995.

8. Kúpne zmluvy, uvedené na LV č. XXXX, patria k písomným dokumentom, prostredníctvom ktorých sa tiež realizovalo rozhodnutie dlžníka prijaté uznesením jeho predstavenstva zo dňa 21. augusta 1995 vo veci vysporiadania nárokov oprávnených osôb na majetkové a vyrovnacie podiely v súvislosti s premenou/transformáciou družstva podľa § 765 a § 766 Obchodného zákonníka a zákona č. 42/1992 Zb. Osoby, ktoré mali voči dlžníkovi nárok z titulu majetkového podielu, prípadne vyrovnacieho podielu uzavreli s oprávnenými osobami zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávok. V nadväznosti na uzavreté zmluvy o odplatnom postúpení pohľadávok, rozhodlo predstavenstvo dlžníka prijatím uznesenia zo dňa 21. augusta 1995 o tom, že tým subjektom, ktorým oprávnené osoby odplatne postúpili svoje pohľadávky, ktoré mali voči PD Dolná Nitra z titulu svojich nárokov na majetkové a vyrovnacie podiely, vydá dlžník svoj majetok do výšky prevzatých dlhov.

9. Na základe Uznesenia dlžníka sa uzavreli Dohody zo dňa 02. Decembra 1995 s jednotlivými subjektmi, t. j. s právnickými osobami a fyzickými osobami - samostatne hospodáriacimi roľníkmi, označenými ako „Dohody o vydaní majetku družstva na majetkové podiely oprávnených osôb a vyrovnacieho podielu členov družstva" a v nadväznosti na tieto Dohody sa uzavreli jednotlivé kúpne zmluvy ohľadne prevodu nehnuteľného majetku. Podľa uvedených kúpnych zmlúv bol spôsob vysporiadania dohodnutej kúpnej ceny za predaj a kúpu nehnuteľností zapísaných na LV č. XXXX dohodnutý tak, že prvú, v zmluve určenú časť ceny zaplatí kupujúci v hotovosti do pokladne družstva. Druhú, v zmluve presne určenú časť ceny poskytne kupujúci podľa potrieb dlžníka na zaplatenie dane z prevodu nehnuteľností a tretiu zostávajúcu sumu z dohodnutej kúpnej ceny, vyplatí kupujúci osobám, ktoré získali majetkové podiely v rámci transformácie družstva v zmysle zákona č. 42/92 Zb. z. a členom družstva, ktorí majú nárok na vyrovnací podiel.

10. K právnomu posúdeniu veci súd prvej inštancie uviedol, že úmyslu dlžníka ukrátiť právny úkonom jej (pozn. odvolacieho súdu - vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa) uspokojenie a tiež známosti (vedomosti) druhej zmluvnej strany (žalovaného) o tomto dlžníkovom úmysle, je na osobe, v danom prípade na žalobcoch v 1. a 2. rade, ktorí právnomu úkonu odporujú. V danom prípade z obsahu Dohody z 02. decembra 1995 je tiež nepochybné, že žalovaný prevzal dlh úpadcu voči oprávneným osobám na splatenie majetkového a vyrovnacieho podielu a do výšky prevzatého dlhu úpadcu schválil prevod majetku úpadcu na právneho predchodcu žalobcu. Uvedené kúpne zmluvy boli uzavreté v súlade s Dohodou o vydaní majetku úpadcu z 02. decembra 1995, a to na základe prevzatia dlhu úpadcu právny predchodcom žalovaného voči oprávneným osobám. Z daného skutkového stavu žalobcovia v 1. a 2. rade nepreukázali, že uvedenými kúpnyimi zmluvami došlo k ukráteniu veriteľov.

11. S námietkou žalovaného sa súd nestotožnil, pretože návrh na vyhlásenie konkurzu podala Slovenská sporiteľňa, a.s. dňa 04. decembra 1996, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu. Konkurz sa začína podaním návrhu, čo v danom prípade bolo dňa 04. decembra 1996 a kúpno - predajná zmluva č. 29/EP/94 bola uzavretá dňa 01. júla 1994, čo znamená splnenie podmienky podľa § 15 ods. 4 zákona č. 328/1991 Zb.

12. Keďže v konkurze ide zásadne o pluralitu veriteľov, pričom úspešne odporovaný úkon je právne

neúčinný voči všetkým konkurzným veriteľom, je podľa súdu vecou žalobcov v 1. a 2. rade preukázať, že právnym úkonom dlžníka boli ukrátené vymáhateľné pohľadávky veriteľov, ktorí si ich v konkurznom konaní zákonom stanoveným spôsobom prihlásili, pričom musí ísť o ukrátenie takých pohľadávok, ktoré mali veritelia voči dlžníkovi už v dobe vykonania odporovaného právneho úkonu dlžníkom; ukrátenie sa netýka pohľadávok tých veriteľov, ktorým postavenie veriteľa zaniklo.

13. Keďže žalobcovia v 1. a 2. rade nepreukázali základ žaloby, teda zmenšenie majetku dlžníka, a v dôsledku toho ukrátenie vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov v dobe vykonania odporovaného právneho úkonu dlžníkom, bolo potrebné žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Keďže žalobcovia v 1. a 2. rade právnemu úkonu dlžníka neodporovali úspešne, súd sa otázkou vydania prospechu z úkonu neúčinného voči konkurzným veriteľom podľa § 16 ods. 4 ZKV nezaoberal. Vzhľadom na širokú argumentáciu strán sporu sa súd v odôvodnení rozsudku vysporiadal iba s tými skutočnosťami, ktoré podľa jeho názoru súviseli s predmetom sporu, resp. boli relevantné pre rozhodnutie. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

14. Voči predmetnému rozsudku podali žalobcovia v 1. a 2. rade odvolanie, ktoré odôvodňujú tým, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a v konaní tiež prišlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., tzn. postupom súdu bolo strane znemožnené riadnym spôsobom realizovať jej zákonné procesné oprávnenia.

15. Odňatie možnosti konať pred súdom vidia žalobcovia najmä v tom, že súd v konaní nepostupoval podľa ustanovenia § 118 ods. 4 O. s. p., nevyzval strany na zhrnutie svojich návrhov a nedal im ani možnosť, aby sa vyjadrili k dokazovaniu a právnej stránke veci, ale bez ďalšieho vyhlásil uznesenie, ktorým dokazovanie vyhlásil za skončené, ako to vyplýva aj zo zápisnice o pojednávaní. Žalobcovia sú ďalej toho názoru, že napadnutý rozsudok je predčasným rozhodnutím, ktoré vychádza z neúplne zisteného skutkového stavu, jeho právne závery nemajú zákonnú oporu a je nepreskúmateľný pre absenciu procesnému predpisu vyhovujúceho odôvodnenia.

16. Zároveň má podľa žalobcov v 1. a 2. rade konanie vadu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., ktorou je nedostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Svoje rozhodnutie súd odôvodnil spôsobom, z ktorého sa nedá zistiť, akými právnymi úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil, keď žalobu zamietol. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je nepresvedčivé a nespĺňa podmienky stanovené pre odôvodnenie rozhodnutia v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p.

17. Súd prvej inštancie zaujal stanovisko, že „úmyslu dlžníka ukrátiť právnym úkonom jej uspokojenie a tiež známosti (vedomosti) druhej zmluvnej strany (žalovaného) o tomto dlžníkovom úmysle, je na osobe, v danom prípade na žalobcov v 1. a 2. rade, ktorí právnemu úkonu odporujú." Tento názor súdu podľa žalobcov nemá oporu v zákone. Z dikcie ustanovenia § 15 ods. 4 Zák. č. 328/1991 Zb. posledná veta vyplýva, že je na žalovanom, aby preukazoval, že nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa. Tým, že H. E. Q. a X. F. boli zároveň konateľmi žalovaného a členovia predstavenstva úpadcu, museli teda poznať úmysel úpadcu ukrátiť konkurzných veriteľov a museli mať vedomosti o ekonomickej situácii subjektu, ktorý bol už v čase odporovaných právnych úkonov v predĺžení. V konaní neboli ako svedkovia vypočutí a žalovaný neprodukoval žiaden dôkaz, ktorý by vyvrátil zákonom prezumovaný úmysel dlžníka (úpadcu) ukrátiť konkurzného veriteľa a v tomto smere podľa žalobcov neunesol dôkazné bremeno. Súd nesprávne vyložil zákonnú normu a odchyľil sa aj od rozhodovacej praxe iných senátov Krajského súdu v Bratislave, viď napr. rozsudok KS Bratislava sp. zn. 44Cbi/75/2002, kde súd v odôvodnení konštatuje, že „v prípade odporovania právnym úkonom podľa § 15 ods. 4 ZKV je dôkazné bremeno na odporcovi, pričom pre možnosť námietky nevedomosti o úmysle dlžníka /dobromyseľnosti/ musí byť splnená podmienka náležitej starostlivosti". Súd teda postupoval v rozpore s ustanovením § 133 O. s. p., podľa ktorého skutočnosť, pre ktorú je v zákone ustanovená domnienka, ktorá pripúšťa dôkaz opaku, má súd za preukázanú, pokiaľ v konaní nevyšiel najavo opak.

18. Súd zároveň v odôvodnení konštatuje, že „z daného skutkového stavu žalobca v 1. a 2. rade nepreukázal, že uvedenými kúpnymi zmluvami došlo k ukráteniu veriteľov.“ Na základe akých dôkazov a právnych úvah prišiel súd k tomuto záveru, sa nedá podľa žalobcov zistiť. Žalobcovia vo svojom odvolaní poukázali na konanie identických navrhovateľov proti obchodnej spoločnosti AGILE s.r.o., sp. zn.: 76 Cb/145/1999 prebiehajúce na Krajskom súde v Bratislave o odporovanie právnym úkonom. V jednom zo zrušujúcich uznesení, konkrétne v uznesení sp. zn. 3Obo/71/2011 zo dňa 11.12.2012 uviedol Najvyšší súd SR nasledovné: „Je pravdou, že súd prvého stupňa sa týmto tvrdením žalobcu ohľadne zmenšenia majetku dlžníka nezaoberal, iba skonštatoval, že žalobca nenavrhol žiadne iné dôkazy o tom, že majetok dlžníka sa zmenšil. Pokiaľ dlžník odpredal majetok za nižšiu cenu aká bola cena majetku ocenená znaleckým posudkom, je zrejmé, že jeho majetok sa o rozdiel sumy ocenej a odpredajom získanej, zmenšil. Tvrdenie žalovaného v jeho vyjadrení k odvolaniu, že vôbec nebola rozhodujúca cena stanovená znaleckým posudkom znalca z odboru ekonomiky a oceňovania nehnuteľností, pretože tento bol vyhotovený výlučne pre potreby katastra Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za nelogické a zavádzajúce, nakoľko sporné nie je, že dlžník jeho majetok predal a bolo jeho povinnosťou pre určenie ceny majetku v kúpnych zmluvách určiť cenu majetku zodpovedajúcej cene určenej ocenením, za účelom preukázania, že odpredajom nehnuteľností právnymi úkonmi, ktorých odporovateľnosť uplatňuje, skutočne k zníženiu majetku dlžníka nedošlo. Pokiaľ dlžník odpredal jeho majetok za nižšiu cenu, ako cenou bol odpredávaný majetok ocenený, jednoznačne hodnotu jeho majetku znížil.“

19. V konaní žalobcovia, podľa ich mienky, preukázali, že aj v súdenom prípade prišlo k predaju nehnuteľného majetku úpadcu tak, že kúpna cena v jednotlivých prípadoch bola stanovená nižšou čiastkou, než aká bola cena stanovená znaleckým posudkom, čo vyplýva zo samotných kúpnych zmlúv založených v súdnom spise. S poukazom na vyššie citovaný názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je nepochybné, že tak, ako v prípade predaja nehnuteľností, tak aj v prípade vydania hnutel'ného majetku sa hodnota majetku úpadcu znížila. V tomto smere súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Otázkou, aký vplyv malo zníženie majetku úpadcu odporovanými právnymi úkonmi na ukrátenie uspokojenia vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov sa súd vôbec nezaoberal. Vychádzajúc zo skutočnosti, že odporovanými právnymi úkonmi prišlo ku zníženiu majetku úpadcu, ako aj z prezumpcie vedomosti druhej zmluvnej strany o úmysle úpadcu ukrátiť uspokojenie vymáhateľných pohľadávok, napadnutý rozsudok a jeho odôvodnenie sú nepreskúmateľné a nedá sa zistiť, akými právnymi úvahami sa súd riadil, keď žalobu zamietol.

20. Súd sa podľa žalobcov žiadnym spôsobom nevysporiadal s tvrdením žalobcov, že odporovanými právnymi úkonmi prišlo k ukráteniu vymáhateľnej pohľadávky konkurzných veriteľov, nevykonali navrhované dôkazy, a preto neúplne zistil skutkový stav. Žalobcovia navrhovali oboznámiť obsah spisu Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 76Cb/145/99, v ktorom sa takisto riešila odporovateľnosť právnych úkonov toho istého úpadcu a obsah ktorého, okrem iného, dokumentuje postupné zbavovanie sa majetku úpadcu. Tento dôkaz súd nevykonali a ani nevysvetlil z akého dôvodu tak neurobil. Ďalej žalobcovia navrhli pripojiť konkurzný spis Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: Z-2-3K 290/06 pre zistenie výšky predĺženia úpadcu ku dňu uskutočnenia odporovaných právnych úkonov a pre zistenie konkurzných veriteľov, ktorí v tom čase mali voči úpadcovi splatné pohľadávky. V odôvodnení rozsudku síce konajúci súd konštatuje, že vykonal dokazovanie „veriteľským zväzkom č. 1, č. 266;“ a konkurzným spisom úpadcu, tieto doklady však stranám na pojednávaní neoboznámil a ani z odôvodnenia rozsudku sa nedá zistiť, čo z konkurzného spisu a z veriteľských zväzkov posúdil ako dôkaz pre toto konanie a ako tieto dôkazy vyhodnotil. Ak by sa súd z obsahom konkurzného spisu naozaj oboznámil, bol by zistil, že ku dňu uskutočnenia odporovaných právnych úkonov mal úpadca najmenej 127 veriteľov, ktorí si svoje pohľadávky prihlásili do konkurzu a stali sa tak konkurznými veriteľmi, pričom suma prihlásených pohľadávok je najmenej 89.512.769,70 Sk (2.971.279,61 EUR) bez príslušenstva. Na základe takto vykonaného dôkazu by sa potom súd mohol zaoberať otázkou, či odporovanými právnymi úkonmi prišlo k ukráteniu vymáhateľných pohľadávok konkurzných veriteľov, alebo nie.

21. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu zastáva názor, že žalobcovia nepreukázali základ žaloby tak, ako to vyžaduje ustanovenie § 15 ZKV, t. j. nepreukázali, že dlžníkove právne úkony (t. j. právne

úkony PD) podľa odsekov 2 až 6 ukracujú uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky konkurzného veriteľa, ani úmysel ukrátiť konkurzného veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane (podľa názoru žalovaného ide o oprávnené osoby) známy. Žalovaný totiž vykonával len realizačné úkony na splnenie záväzkov PD, ktoré vznikli predtým medzi PD a oprávnenými osobami. Podľa názoru žalovaného nejde teda o odporovateľné právne úkony. Pokiaľ ide o znášanie dôkazného bremena a s tým súvisiacich skutočností, žalovaný poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo/64/2011 z 29. novembra 2011 a jeho odôvodnenie, v ktorom bol uvedený jednoznačný právny názor na to, že žalobca je ten, ktorý znáša dôkazné bremeno.

22. Čo sa týka ust. § 15 ods. 4 ZKV, zo skutkových okolností podľa žalovaného vyplýva, že žalobca v 1. rade nepreukázal, že dlžník (PD) urobil právny úkon/právne úkony, ktorými bol konkurzný veriteľ PD ukrátený a preto následne žalovaný nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel (PD) dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa. Žalovaný v rámci realizácie transformačného projektu (nešlo teda o úkony v rámci obchodnej či inej činnosti, ani o svojvoľné nakladanie s majetkom napr. darovaním a pod.) uspokojoval zákonné nároky tretích osôb na vydanie majetkových a/alebo vyrovnacích podielov. Žalobcovia nepreukázali, že v dôsledku týchto úkonov sa PD dostal do úpadku a následne do konkurzu. Pokiaľ ide o cenu nehnuteľností, bola síce nižšia, ako ocenenie z roku 1993, ktoré bolo vykonané za účelom katastrálneho konania a s tým súvisiaceho poplatku, ale to neznamená, že v čase vykonania predmetných úkonov bola nižšia, ako ich priemerná cena/hodnota, naviac cena bola totožná s ich účtovnou hodnotou. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný sa žiadnym spôsobom neobohatila a ani nedošlo k poškodeniu práv veriteľov PD. Žalovaný má taktiež za to, že žalobca v 1. rade v spore vôbec nepreukázal, že ide o právne úkony, ktorým možno odporovať podľa § 15 ods. 4 písm. c) a § 16 ZKV. Žalovaný zastáva názor, že dôkazné bremeno vo veci preukázania jednak samotnej existencie pohľadávky konkurzného veriteľa a jej vymáhateľnosti, ako aj samotného úmyslu dlžníka (PD) ukrátiť právnym úkonom jej uspokojenie a tiež známosti (vedomosti) druhej zmluvnej strany (žalovaného) o tomto dlžníkovom úmysle, je na osobe, v danom prípade na žalobcovi v 2. rade, ktorý právnemu úkonu odporuje; žalovaný má za to, že žalobca v 2. rade neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, tj. nepreukázal, že ním označené právne úkony sú právnymi úkonmi podľa § 15 ods. 2 ZKV.

23. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie úplne zistil skutkový stav veci a vykonal všetky relevantné dôkazy, dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci a nie je arbitrárne. Návrh žalobcov na zrušenie rozsudku z dôvodu, že v konaní prišlo aj k vade, uvedenej v § 221 ods. 1. písm. f) O. s. p., t. j. že strane sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, je podľa názoru žalovaného taktiež nedôvodný. Na základe uvedeného žalovaný navrhuje, aby odvolací súd v celom rozsahu potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací [podľa § 470 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou - stranou sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 359 C. s. p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 a § 356 C. s. p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 C. s. p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcov je dôvodné, v dôsledku čoho bolo nevyhnutné rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

25. Odvolanie žalobcu bolo podané dňa 06. júna 2016. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Civilným sporovým poriadkom bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa čl. 2 ods. 1 základných princípov C. s. p., ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Podľa čl. 2 ods. 2 základných princípov C. s. p., právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych

autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Ustanovenie § 470 ods. 1 C. s. p. zakotvuje okamžitú aplikabilitu procesnoprávnych noriem, ktorá znamená, že nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona.

26. Podľa § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. V zmysle uvedeného zákonného ustanovenia ako aj čl. 2 ods. 1 a 2 základných princípov, na ktorých je Civilný sporový poriadok postavený, odvolací súd posudzoval podané odvolanie, ako aj v ňom uvedené odvolacie dôvody, podľa zákona účinného v čase podania odvolania (ustanovenia § 201 a nasl. O. s. p.).

27. So zreteľom na žalobcom tvrdené dôvody odvolania odvolací súd predovšetkým skúmal otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci mu súdom bola odňatá možnosť pred ním konať.

28. Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia tých jej procesných práv, ktoré jej Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu odvolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala strane sporu. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje strane sporu realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných jej Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

29. O vadu, ktorá je z hľadiska v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

30. Žalobcovia vo svojom odvolaní namietali, že súd prvej inštancie v konaní nepostupoval podľa § 118 ods. 4 O.s.p., keďže nevyzval strany na zhrnutie svojich návrhov a nedal im ani možnosť, aby sa vyjadrili k dokazovaniu a právnej stránke veci, ale bez ďalšieho vyhlásil uznesenie, ktorým dokazovanie vyhlásil za skončené.

31. V zmysle § 118 ods. 4 veta prvá O. s. p., ak sa pojednávanie neodročuje, pred jeho skončením súd vyzve účastníkov, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Z tohto ustanovenia vyplýva jednak procesná povinnosť súdu vyzvať účastníkov na zhrnutie ich návrhov a na vyjadrenie sa k dokazovaniu i právnej stránke veci, jednak tomu zodpovedajúce procesné oprávnenie účastníka na „záverečnú reč“. V nej môže účastník zhrnúť svoje návrhy, vyjadriť svoj názor na vykonané dokazovanie z hľadiska jeho úplnosti, zákonnosti a hodnotenia jednotlivých dôkazov. Vyjadriť sa môže tak k skutkovej, ako aj právnej stránke veci. Takéto zhrnutie a vyjadrenie nemusí predniesť osobne účastník konania, môže ho za neho predniesť jeho zástupca. Podstatný obsah „záverečnej reči“ treba uviesť do zápisnice o pojednávaní. Záverečné zhrnutie a vyjadrenie nemusí byť takto formálne označené; záverečným zhrnutím a vyjadrením („záverečnou rečou“) je aj takto neoznačený procesný úkon účastníka urobený na záver pojednávania, ktorým zhrňuje svoje návrhy, vyjadruje sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci.

32. O tom, ako v tej - ktorej veci prebiehalo pojednávanie, môže dovolací súd usudzovať len z obsahu spisu. V preskúmvanej veci je v spise na č. l. 447- 449 založená zápisnica o pojednávaní pred súdom prvej inštancie, ktoré sa uskutočnilo 08. apríla 2016. Zo zápisnice vyplýva, že k veci sa vyjadrili ich právni zástupcovia, súd uznesením zamietol návrh právneho zástupcu žalobcov na doplnenie dokazovania predložením konkurzného spisu sp. zn. Z-2-3K 290/06. Na to bolo prijaté uznesenie, ktorým súd vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil rozsudok. Obsah tejto zápisnice ale v ničom

nesvedčí o tom, že súd prvej inštancie postupoval podľa § 118 ods. 4 O. s. p. V prípade, ak je súd prvej inštancie názoru, že už je predmet konania vyčerpaný, musí dať strane možnosť predniesť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci. Ide o neodňateľné právo strany, ktoré ak jej ho súd odoprie, odníme jej možnosť konať pred súdom a realizovať tie procesné práva, ktoré predchádzajúci právny predpis - Občiansky súdny poriadok strane sporu za účelom ochrany jej práv a oprávnených záujmov priznával (pozri napr. rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/87/2006 publikovaný v periodiku Zo súdnej praxe č. 18/2007). Účastníkovi konania, ktorému bolo odopreté právo na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, bola odňatá možnosť konať pred súdom. Znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré by inak mohol účastník pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený, je vadou konania podľa § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p. zakladajúcou prípustnosť odvolania podľa § 205 ods. 1 písm. a) O. s. p., na ktorú vadu musí odvolací súd vždy prihliadnuť a ktorá má za následok nevyhnutnosť zrušenia napadnutého rozhodnutia.

33. Odvolací súd uvádza, že preštudovaním jednotlivých zápisníc z uskutočnených pojednávaní zároveň zistil, že súd prvej inštancie nevykonával dokazovanie postupom v zmysle jednotlivých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. I keď sa v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie uvádzajú viaceré listinné dôkazy (uznesenia Krajského súdu v Bratislave vydané v konkurznom konaní úpadcu Poľnohospodárske družstvo Agrokombinát Dolná Nitra, z ktorých však „uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-3K 290/06“ nie je možné bližšie identifikovať pre jeho nedostatočné označenie, veriteľský zväzok č. 1, č. 266, konkurzný spis úpadcu, výpis z LV č. XXXX, uznesenie zo zasadnutia Predstavenstva PD Agrokombinát Dolná Nitra vo Veľkom Cetíne zo dňa 21.08.1995, jednotlivé kúpne zmluvy a pod.), ako podklad pre rozhodnutie súdu, obsah zápisníc z pojednávaní spísaných súdom prvej inštancie z 18. mája 2001 (č. l. 141 spisu), 26. júna 2015 (č. l. 396 spisu) a napokon 08. apríla 2016 (č. l. 447 spisu) svedčí o tom, že dokazovanie ani jednou z týchto listín nebolo vôbec vykonané. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 129 ods. 1 O. s. p. predpisuje, ako sa má vykonať dokazovanie listinným dôkazom, tzn. zákon neponecháva na úvahu súdu, akým spôsobom takéto dokazovanie vykoná. O tom, že by v danom prípade bolo takto vykonané dokazovanie listinnými dôkazmi, nesvedčí obsah ani jednej zo súdnych zápisníc spísaných súdom prvej inštancie. Odvolací súd navyše uvádza, že ani konštatáciu „súd oboznamuje s doterajším obsahom spisu“ (zápisnica na č. l. 141) bez akéhokoľvek konkretizovania a bližšieho označenia jednotlivých listinných dôkazov v ňom obsiahnutých, nemožno nazvať postupom v zmysle § 129 ods. 1 O. s. p. Súd prvej inštancie tak skutkové závery, z ktorých vyvodil svoje právne závery, založil na výsledkoch dokazovania nevykonaného v súlade so zákonnými ustanoveniami upravujúcimi spôsob vykonania dokazovania (§ 122 ods. 1 O. s. p.) určitým dôkazným prostriedkom (§ 129 ods. 1 O. s. p.). Taktiež súd prvej inštancie počas celého konania nepoučil strany sporu podľa § 120 ods. 4 O. s. p. Súd prvej inštancie teda nepostupoval dôsledne v zmysle jednotlivých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku týkajúcich sa vykonania dokazovania, ako i poučovacej povinnosti súdu.

34. Z obsahu odvolania žalobcov zároveň vyplýva, že namietali aj nedostatočné odôvodnenie rozsudku konajúceho súdu a tým jeho nepreskúmateľnosť, neúplne zistený skutkový stav pre nevykonanie navrhnutých dôkazov, ako aj nesprávne skutkové zistenia z vykonaného dokazovania a nesprávne právne posúdenie veci.

35. Náležitosti rozhodnutia sú uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p., pričom súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na nim prijaté závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval, a ako ju interpretoval. Rozsudok súdu je nepreskúmateľný, ak náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p. neobsahuje.

36. Ústavný súd vo svojej judikatúre (IV. ÚS 115/2003, III. ÚS 209/2004) vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy (čl. 6 ods. 1 Dohovoru) je právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam. Z odôvodnenia

rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej (III. ÚS 36/2010).

37. Odvolací súd dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie tieto požiadavky podľa § 157 ods. 2 O. s. p. nespĺňa. Z odôvodnenia rozhodnutia, ako aj v kontexte obsahu spisového materiálu súdu prvej inštancie, nie je zrejmé, akým spôsobom sa vysporiadal s návrhom žalobcov na pripojenie konkurzného spisu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. Z-2-3K 290/06 pre zistenie výšky predĺženia úpadcu ku dňu uskutočnenia odporovaných právnych úkonov a pre zistenie konkurzných veriteľov, ktorí v tom čase mali voči úpadcovi splatné pohľadávky. Súd prvej inštancie v rozhodnutí síce na jednej strane uvádza, že sa oboznámil s veriteľským zväzkom č. 1, č. 226 a konkurzným spisom úpadcu, avšak zo samotného rozhodnutia nevyplýva, čo z konkurzného spisu a z veriteľských zväzkov posúdil ako dôkaz pre toto konanie a ako tieto dôkazy vyhodnotil. Rozhodnutie súdu prvej inštancie pôsobí v tomto smere zmätočne a nezrozumiteľne o to viac, že zo samotnej zápisnice z pojednávania konaného dňa 08. apríla 2016 vyplýva, že súd návrh právneho zástupcu žalobcov na doplnenie dokazovania predložením konkurzného spisu sp. zn. Z-2-3K 290/06 zamietol. Zároveň neoboznámenie sa s týmito dokladmi na pojednávaní namietal v odvolaní aj právny zástupca žalobcov. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie taktiež neobsahuje ani vyhodnotenie ostatných vykonaných dôkazov, ako aj uvedenie, prečo súd nevykonával niektoré dôkazy, ktoré strany sporu navrhovali.

38. Záver súdu o tom, že preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť uspokojenie veriteľovej pohľadávky a tiež známosť (vedomosť) druhej zmluvnej strany (žalovaného) o takomto dlžníkovom úmysle je v danom prípade na žalobcoch, nekorešponduje s obsahom ustanovenia § 15 ods. 4 písm. c/ zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní (ďalej len „ZKV“) citovaného v napadnutom rozhodnutí, v ktorom je explicitne uvedené, že odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol konkurzný veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch pred začatím konkurzu medzi dlžníkom, ktorý je právnickou osobou, a právnickou osobou, v ktorej má dlžník alebo osoba uvedená v písmenách a/ a b/ majetkovú účasť aspoň 10% v čase, keď sa uskutočňuje tento právny úkon; alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech tejto osoby; to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa. V zmysle uvedeného nie je zrejmé, na základe akých úvah dospel konajúci súd k vyššie uvedenému záveru o tom, že v danej veci nesú dôkazné bremeno preukázania úmyslu dlžníka práve žalobcovia, keď priamo z ním citovaného ustanovenia právnej normy vyplýva, že v konkrétnom prípade sa úmysel ukrátiť veriteľa predpokladá a jedinou výnimkou z tejto zásady je prípad, kedy žalovaný (nesúci v tomto prípade dôkazné bremeno) môže preukázať, že nemohol ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť konkurzného veriteľa.

39. Rovnako tak súd prvej inštancie svoje konštatovanie o tom, že za daného skutkového stavu žalobcovia nepreukázali, že uvedenými kúpnyimi zmluvami došlo k ukráteniu veriteľov, nepodoprel uvedením svojho myšlienkového postupu predchádzajúcemu vysloveniu takéhoto záveru. Tento záver je nepreskúmateľným aj z dôvodu, že súd sa zásadnou argumentáciou žalobcov, týkajúcou sa skutočnosti, že v súdenom prípade prišlo k predaju nehnuteľného majetku úpadcu tak, že kúpna cena v jednotlivých prípadoch bola stanovená nižšou čiastkou, než aká bola cena stanovená znaleckým posudkom, absolútne nezaoberal a neuviedol, z akého dôvodu nepovažuje za zmenšenie majetku dlžníka skutočnosť, že dlžník odpredal majetok za cenu nižšiu, akou cenou bol odpredávaný majetok ocenený.

40. Najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené preto dospel k záveru, že odvolacie námietky žalobcov sú dôvodné, pretože v konaní sa vyskytli vady uvedené v § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. (postupom súdu došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom) a napadnutý rozsudok je v dôsledku nedostatočného odôvodnenia nepreskúmateľný. Vzhľadom k nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia nebolo ďalej možné skúmať právne závery súdu prvej inštancie.

41. S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ C. s. p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C. s. p. vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vo veci rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť.

42. O náhrade trov konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C. s. p.).

43. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Podľa § 420 C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.